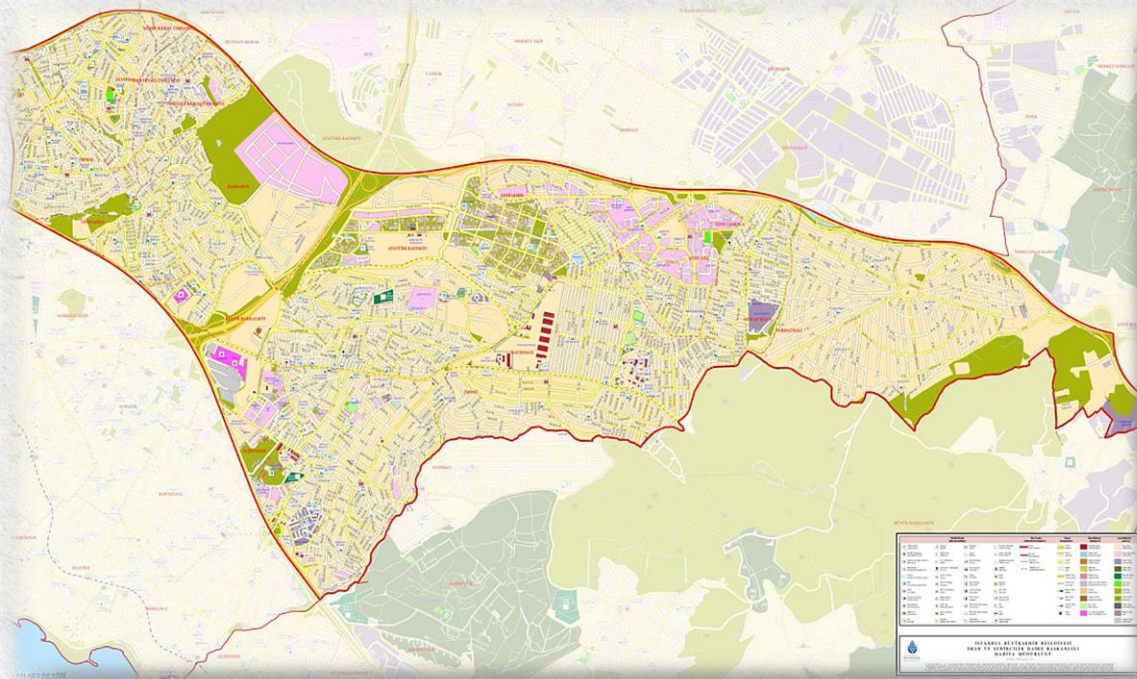

Ataşehir'de Asbest Risk Yönetimi

ATAŞEHİR İLÇESİ

25.84 km² yüzölçümüne sahip olan ilçemiz güneyinde Maltepe, güney batısında Kadıköy, batısında Üsküdar, kuzeyinde Ümraniye, kuzeydoğusunda Çekmeköy ve doğusunda Sancaktepe ilçelerine komşudur.

Kadıköy, Üsküdar, Ümraniye ve Samandıra belediyelerinden alınan 17 mahallenin birleşmesiyle kurulan Ataşehir İlçesi'nin belediye teşkilatı 2009 yerel seçimlerinden sonra oluşturuldu.

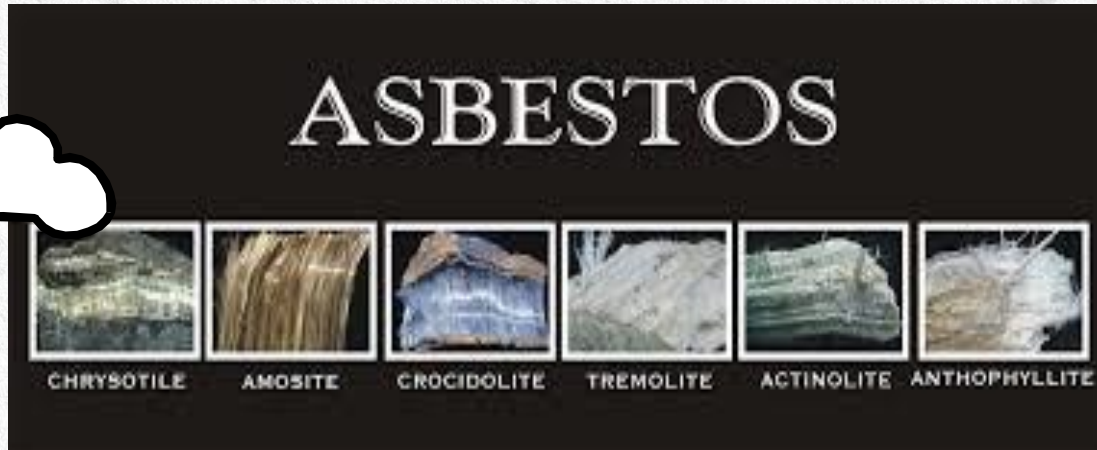
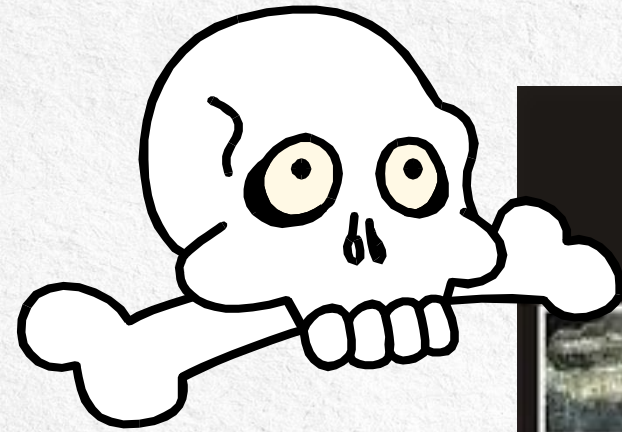
Nüfusu: 422.513 kişiye ulaşmıştır.

Asbest Nedir?

Asbest, mukavemet arttırıcı ve izolasyon malzemesi olarak birçok değişik yapı malzemesinde kullanılmış olan doğal bir silikat mineralidir.

Yanmazlığı, ısı yalıtım niteliği, sıcaklık ve asitlerden etkilenmemesi, yüksek elektrik direnci, esnekliği ve benzeri özellikleri ile pek çok ürünün üretiminde **“Muhteşem Lif”** olarak kullanılsa da önceleri sağlığa etkileri görüldükçe **“Öldürücü Toz”** adını almıştır.

KENTSEL DÖNÜŞÜM ve ASBEST

Asbestin insan sağlığına olan zararları fark edildikten sonra Avrupa'nın birçok ülkesinde yeni bina yapımında kullanımı yasaklanmıştır ve yaklaşık çeyrek asırdır asbestin bu ülkelerde inşaatlarda kullanılmadığı varsayılabılır.

Ancak, bu durum inşaat sektöründe çalışanları asbest tehlikesinden uzak tutmamaktadır.

KENTSEL DÖNÜŞÜM ve ASBEST

Türkiye’de asbest kullanımı 2004 yılında sınırlanmış ve 2010 yılında tümüyle yasaklanmış olsa da yasağın başladığı yıla kadar ülkemize **1.200.000 ton asbest hammadde**si ithal edilmiştir. Yapılan araştırmalara göre **170 ton** asbestin bir mazotelyama vakasına neden olabileceği göz önüne alınırsa bu **7000** yeni mazotelyoma (Akciğer zarı kanseri) vakası anlamına gelmektedir.

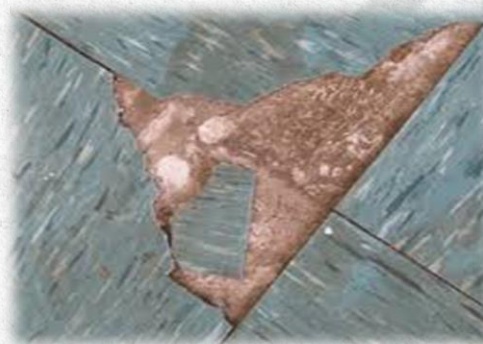
KENTSEL DÖNÜŞÜM ve ASBEST

Değişik endüstriyel ürünlerde kullanılan asbest hayatta dolaşımını ve varlığını devam ettirmekte ve bunun önemli bir kısmı da binalarda karşımıza çıkmaktadır.

Binaların gerekli önlemler alınmadan yıkılması durumunda hem yıkımda çalışan işçiler, hem de çevrede yaşayanlar yoğun asbest maruziyetine uğrayacaklardır.

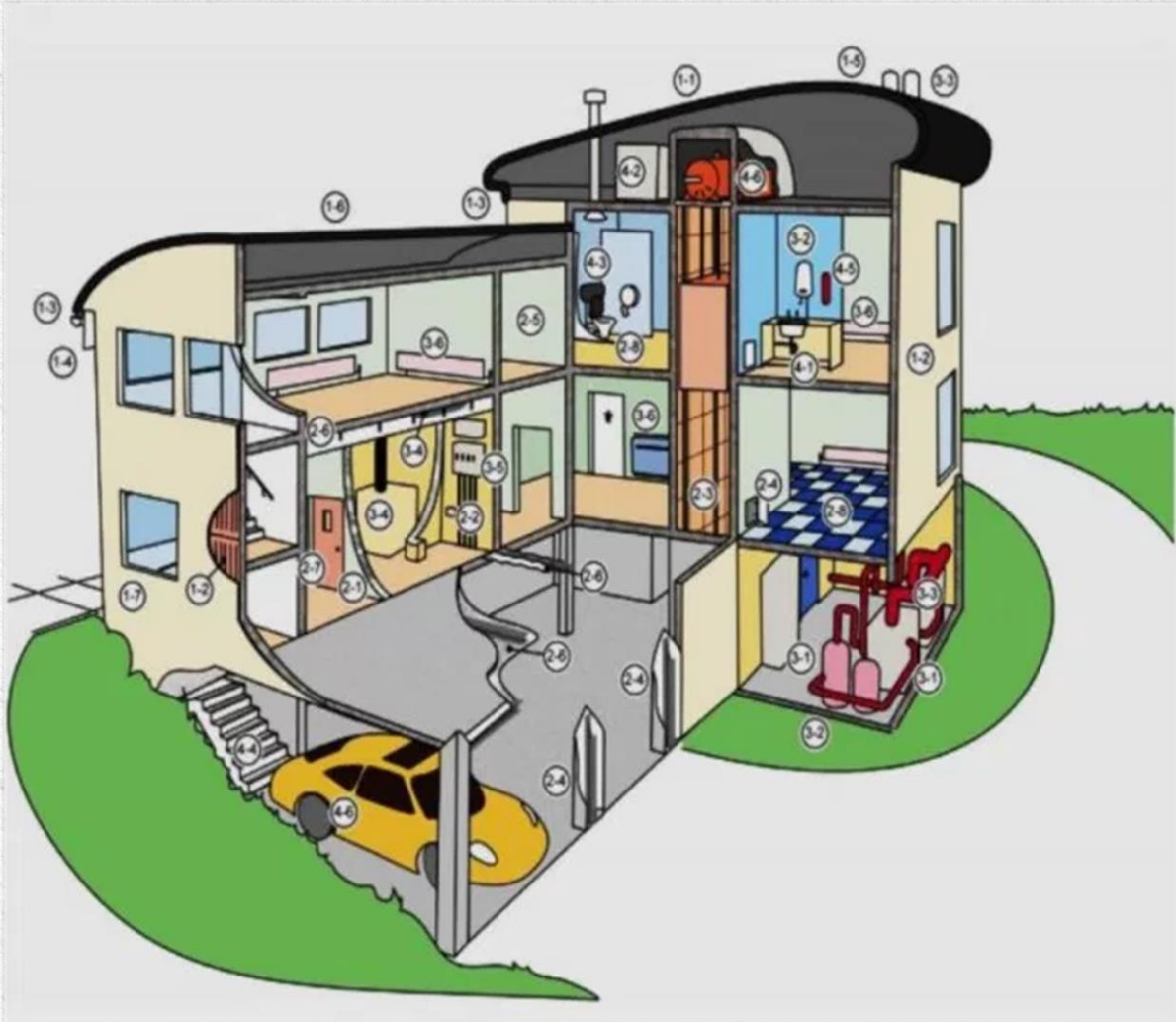
Türkiye’de mevcut Kentsel Dönüşüm Projesi kapsamında 7 milyon binanın yıkılacağı tahmin edilmektedir. (2012)

Bu risk karşısında özellikle de kentsel dönüşümün hızla yaşandığı İstanbul’da bazı belediyeler kendi inisiyatifleri doğrultusunda önlemler almaya başlamıştır.

YAPILARDA ASBESTİN BULUNDUĞU ALANLAR

1. Çatı ve Dış yapı 1-1 Çatı örtme malzemeleri (Kremit, fayans) 1-2 Duvar Kaplaması 1-3 Yağmur boruları 1-4 Pervaz panelleri 1-5 Baca şapkaları 1-6 Çatı izolasyon malzemesi 1-7 Pencere panelleri alt malzemesi	3. Isıtma, Havalandırma ve Elektrikli Ekipmanlar 3-1 Kalorifer kazanı; iç ve dış yalıtımı, contalar 3-2 Boru hattı; yalıtım ve contalar 3-3 Bacalar ve contalar 3-4 kanal çalışması; yalıtım malzemesi, contalar, titreşim önleyici tozluk 3-5 Elektrik şalteri; Dahili elemanlar ve pano 3-6 ısıtıcı ünitesi; döşeme ve çevre panelleri
2. İç Yapı 2-1 Oda bölmeleri 2-2 Elektrikli ekipman panelleri, ısıtıcılar, ocaklar, dolaplar 2-3 Asansör shaftı kaplama malzemesi 2-4 Yükseltici panel (oda çatı tavanına çıkmak için basamaklı vb) 2-5 Duvar, zemin kaplama malzemesi 2-6 Asma kat yapı malzemeleri (çatı ve taban izolasyonu vb.) 2-7 Kapı malzemeleri 2-8 zemin malzemeleri (fayans, moşamba vb.)	4. Diğer Eşyalar 4-1 Ziftli Altılık (çatı ,oluk altı) 4-2 Su deposu 4-3 Tuvalet taşı ve sifon ekipmanları 4-4 Merdiven Burunluğu 4-5 yangın battaniyeleri 4-6 Fren/debriyaj balatası

KENTSEL DÖNÜŞÜM ve ASBEST

İnşaat sektörü için asbest maruziyeti tipik olarak aşağıda belirtilen uygulamalar sırasında oluşmaktadır:

- ❖ Asbest içeren yapılarda yıkım veya söküm işleri,
- ❖ Asbest içeren malzemelerin sökülmesi, yerinin değiştirilmesi ya da kapalı bir alana taşınması,
- ❖ Asbest içeren yapı ya da altyapıların yapım, değişim, bakım, onarım ya da yeni bir hizmet için yenileme süreçleri,
- ❖ Asbest içeren moloz ve atıkların temizlenmesi,
- ❖ İnşaat sahasındaki asbest ya da asbest katkısı içeren ürünlerin taşınması, yüklenmesi, yerleştirilmesi, depolanması, kontrolü ve toparlanması işlemleri.

KENTSEL DÖNÜŞÜM ve ASBEST

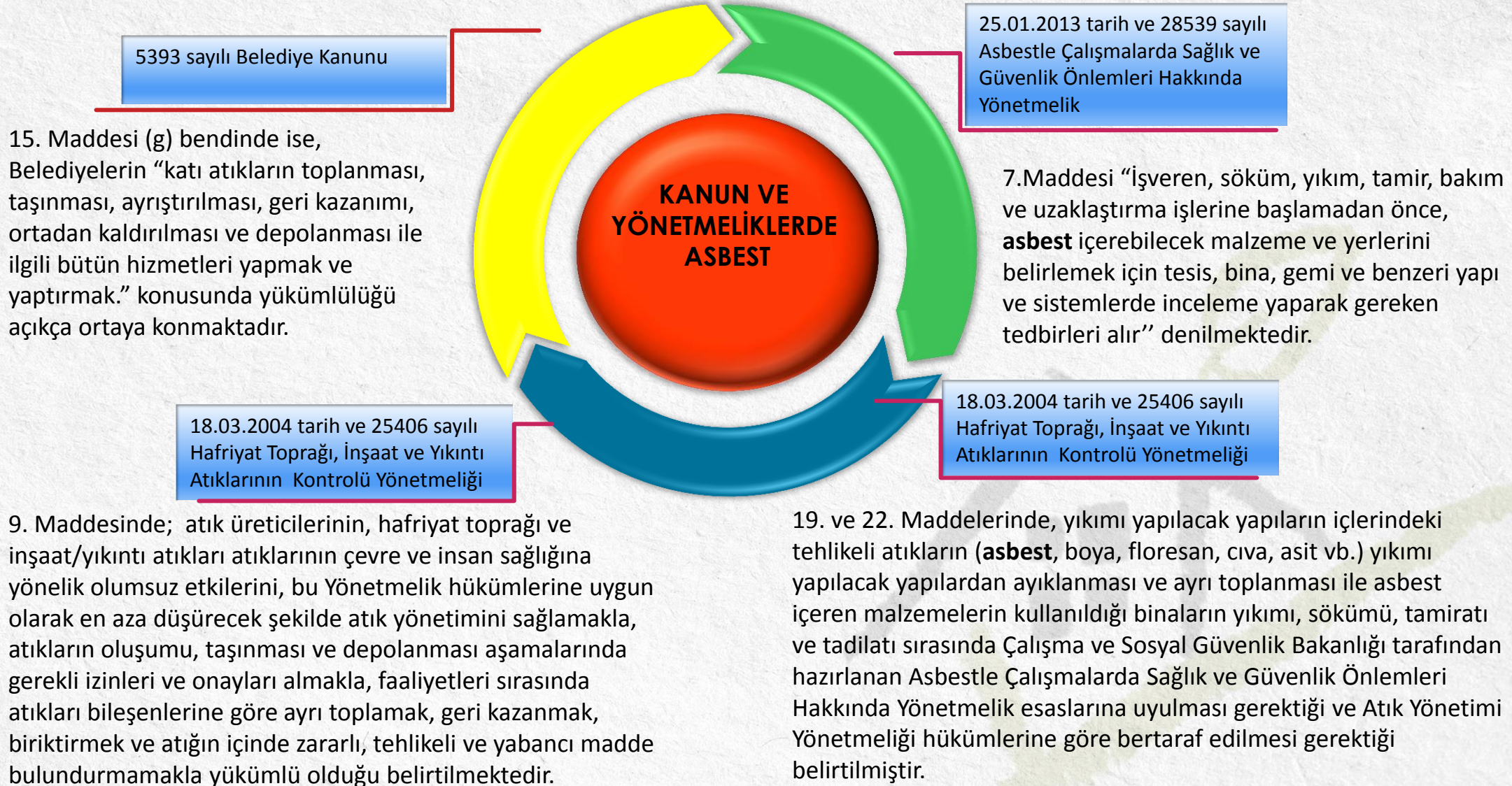
2012 tarih ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ile başlayan yıkımlar insan sağlığı açısından tehdit oluşturmaktadır .

Binalar yıkılırken asbest araştırması yapılmazsa kentsel dönüşüm kansere dönüşebilir.

Ataşehir’de mevcut durum:

Riskli Yapı Onayı Yapılmış Bina Sayısı:	1600
Onaylanmış ve Yıkılan Bina Sayısı:	1400
Yıkım Ruhsatı verilmiş bina sayısı:	1250

Ataşehir Belediyesi Çevre Koruma Kontrol Müdürlüğü olarak, Belediye Meclisimizin, Tehlikeli Atıkların Tahliyesinin Yönetilmesi konusunda 10.02.2017 tarihinde almış olduğu Meclis Kararı sonrası başlatmış olduğumuz çalışmalar kapsamında 05.04.2017 tarihinden itibaren yıkım ruhsatı başvuruları sırasında, yıkımı istenen binalar için ilgisinden;

⚙️ **Asbest Araştırması Raporu**

⚙️ **Tehlikeli ve Tehlikesiz Atık Yönetim Planı**

hazırlatılması zorunluluğu gelmiştir.

Yıkımı yapılacak binalar için asbestten ve zararlı atıklardan temizlenme şartı getiren belediyemiz, gerekli koşullar sağlamadan yıkım izni vermemektedir.

Yapılarda asbest içeren yapı elemanlarının tespit edilmesi için numune alınmasını sağlıyoruz. Bugüne kadar 142 yapıdan numune alınmış, 24 binada asbestli malzemeye rastlanmış ve 7 ton asbest içeren malzemenin bertarafı sağlanmıştır.

İçerenköy Mahallesi Asbest Numune Alım Çalışması

İncelenen numunelerde asbeste rastlanması halinde, yönetmeliklere uygun bir şekilde bertaraf edildiğine dair evrak ve raporları kontrol edip, yıkım sırasında ve sonrasında oluşacak her türlü atığın yönetmeliklere uygun olarak geri dönüşüme kazandırılabilmesi için denetimler yapıyoruz.

Küçükbakkalköy Mahallesi Asbest Numune Alım Çalışması

Binada asbest içeren malzemeye rastlanması halinde, asbest söküm firması tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığından izin alınmaktadır. Daha sonra asbest söküm elemanı nezaretinde söküm yapılacak alan karantinaya alınarak asbest söküm çalışanları tarafından sökümü gerçekleştirilmektedir.

Sökülen asbestli malzeme, yönetmeliğe uygun olarak paketlenmekte ve asbest içeren atıkların bertarafı ile ilgili yetkilendirilmiş kuruluşların alması için uygun ortamlarda bekletilmektedir. Daha sonra bu firmalara ait lisanslı araçlar tarafından alınarak yok edilmektedir.

Binaların kontrolsüz yıkılması sırasında havadaki asbest konsantrasyonunun insan sağlığını tehdit edecek düzeyde artması ihtimali çok yüksek olduğundan, yaptığımız bu çalışma ile halk sağlığını tehdit eden bu mineralin bertarafının sağlanmasını hedeflemekteyiz.

ASBEST YÖNETİMİNDE KARŞILAŞILAN ZORLUKLAR

- ❌ Müteahhit firmalar yıkım sürecini geciktireceği ön yargısı ile asbest araştırması yapılmasını istememektedir.
- ❌ Yönetmelikteki boşluklar sebebiyle katı numunede asbest tür tayini yapan laboratuvarların denetlenmesinde sıkıntılar yaşanmaktadır. Alınan numunenin asbest içerip içermediği mikroskobu kullanan personelin teknik yeterliliğine ve insafına bırakılmaktadır.
- ❌ Asbeste rastlanması halinde söküm sürecinin ek maliyet getirmesi sebebiyle laboratuvarlara müteahhit firmalar tarafından raporlarda spekülasyon yapılması için baskı kurulmaktadır.
- ❌ Asbestli yapı sökümlerinde denetleme mekanizmasının yavaş çalışması asbest söküm işi yapan firmanın yönetmeliğe uygun şekilde davranmaması sebebiyle, asbestin söküm sırasında ve sonrasında çalışan ve çevre maruziyetini arttırmaktadır.
- ❌ Yapılan söküm işlemi sonrası paketlenen asbestli malzemenin, lisanslı firmaya teslimi esnasında meydana gelen gecikmeler sebebiyle, asbest içeren atıkların tekrar çevreye yayılma olasılığı artmaktadır.

BASINDA ÇIKAN ASBEST HABERLERİ

Asbest halk sağlığı için büyük bir tehdit: İstanbul'da yalnızca 6 belediye denetim yapıyor!

Ankara'da Havagazı Fabrikası'nın yıkım sürecinde gündeme gelen asbest denetiminin kentsel dönüşüm uygulamalarının hızla sürürdüğü İstanbul'da yalnızca 6 belediyede yapıldığı ortaya çıktı

03.08.2017 09:32

Ankara Havagazı Fabrikası'nın yıkılmasıyla gündeme gelen asbest denetiminin İstanbul'da yok denecek kadar az olduğu ortaya çıktı. Kentsel dönüşümün hızla uygulandığı şehirde 39 ilçe belediyesinden yalnızca 6'sında denetim var. İKK Sekreteri Cevahir Efe Akçelik ise "Müteahhitler inşaat sürecinin uzayacağını düşünerek denetimden kaçıyor" diyor.

Rifat Doğan'ın Yeşil Gazete'de yer alan haberine göre, kentsel dönüşüm uygulamalarının hızla sürürdüğü İstanbul'da asbest denetimi konusunda iç açıcı bir tablo yok. 39 ilçe belediyesinin bulunduğu İstanbul'da TMMOB verilerine göre Kadıköy, Beşiktaş, Şişli, Maltepe, Ataşehir ve Tuzla olmak üzere sadece 6 belediye asbest ölçümü ve denetimi yapıyor.

İstanbul'da 6 ilçe belediyesi asbest denetimi yapıyor

O belediyelerin Çevre Kontrol Müdürlüklerinin son asbest denetim raporları ise şu şekilde:

Kadıköy Belediyesi

Belediye 24 Ağustos 2015 tarihinde uygulamaya başladığı "İnşaat Sahalarında Asbest Kirilliliğinin Önlenmesi ve Geni Dönüştürülebilir Atıkların Kazanımı Projesi" ile Asbest Temiz Raporu olmadan bina yıkım ruhsatı vermiyor.

2017 yılı Nisan ayı sonuna kadar 1517 inşaat sahası denetlendi. 446 bina da asbestli malzemeye rastlandı ve toplam 498,5 ton asbest atığının halk sağlığına zarar vermeyecek şekilde bertaraf edilmesi sağlandı.

Ataşehir Belediyesi

Ataşehir Belediyesi ise 5 Mayıs'tan bu yana asbest denetimi yapıyor. O tarihten bugüne 72 bina da asbest denetimi yapıldı ve 6 bina da 2 ton asbestli madde (yüzde 94,5 etanol) tespit edildi.

Belediye bu denetimlerini çeşitli firmalara yaptırıyor. Firmaların yanı sıra belediye de görevlendirildiği ekiplerle bu denetimleri kontrol ediyor.

Maltepe Belediyesi

Son 1,5 yıl içerisinde 881 bina da asbest denetimi gerçekleştirildi. Maltepe Belediyesi, bu binaların 182'sinde asbest tespit etti.

Maltepe Belediyesi Mart 2016'da asbest denetimine başladı.

Beşiktaş Belediyesi

10 Haziran 2016 tarihinde Meclis Kararı ile Beşiktaş Belediyesi yıkım öncesi asbest temiz raporu istemeye başladı. İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nden ilk yıkım talepleri ise Mart 2017 tarihi itibarıyla geldi.

[Özel Haber] İstanbul'un asbest gerçeği: 39 ilçe belediyesinden sadece 6'sında denetim yapılır

Rifat Doğan 03/08/2017

Ankara Havagazı Fabrikası'nın yıkılmasıyla gündeme gelen asbest denetimi, kentsel dönüşümün büyük bir hızla sürdüğü İstanbul'da neredeyse yok denecek kadar az. 39 ilçe belediyesinden sadece 6'sı denetim yapıyor. TMMOB İKK Sekreteri Cevahir Efe Akçelik ise "Müteahhitler inşaat sürecinin uzayacağını düşünerek denetimden kaçıyor" diyor.

Ülkemizde yıkım öncesinde asbest ölçümü denetimi yok denecek kadar az. 2004 yılında Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" aradan geçen 13 yılda bir türlü hayata geçirilemedi. Bu konuda yetkili kurumlardan biri olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yeni yeni bazı firmalara akreditasyon vermeye başladı. Öte yandan Ankara Havagazı Fabrikası'nın yıkılmasıyla bir kez daha ortaya çıkan asbest gerçeği, halkı nasırlı bir tehlikenin beklediğini gözleri önüne serdi. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin gerekli önlemleri almadan yıkıma başlaması asbest denetimi konusunda belediyelerin ne kadar hazırlıksız olduğunu da gösterdi.

Ankara Havagazı Fabrikası

Mimarlar Odası ve Ankara Tabip Odası, yaptıkları açıklamalarda, tehlikenin boyutuna dikkat çekmişler ve halk sağlığı konusunda çeşitli uyarılar yapmışlardı. İki meslek odası ayrıca yıkımın durdurulması için dava açmıştı.

Kentsel dönüşüm uygulamalarının büyük bir hızla sürdüğü İstanbul'da Ankara'dan farklı bir tablo yok. 39 ilçe belediyesinin bulunduğu İstanbul'da TMMOB verilerine göre Kadıköy, Beşiktaş, Şişli, Maltepe, Ataşehir ve Tuzla olmak üzere sadece 6 belediye asbest ölçümü ve denetimi yapıyor.

İstanbul'da 6 ilçe belediyesi asbest denetimi yapıyor

O belediyelerin Çevre Kontrol Müdürlüklerinin Yeşil Gazete ile paylaşıldığı son asbest denetim raporları ise şu şekilde:

TEŞEKKÜRLER

Çevre Yüksek Mühendisi Ayten Kartal
Çevre Koruma ve Kontrol Müdürü
e-mail: ayten.kartal@atasehir.bel.tr
Cep Tel: 0530 926 02 64